

Waltti-koulumatkatukilippujen omavastuu

SEUJOUKJ 14.10.2021 § 27
2210/08.00.00.05/2021

1.8.2021 voimaan tullut oppivelvollisuuslain muutos vaikuttaa myös koulumatkatukeen. Kelan koulumatkatukea ovat voineet saada opiskelijat, joiden yhden-suuntainen matka kodin ja oppilaitoksen välillä on ollut vähintään 10 km. Jatkossa maksuttomaan koulutukseen oikeutetut (peruskoulu on päättynyt vuonna 2021 tai sen jälkeen ja opiskelija on syntynyt vuonna 2004 tai sen jälkeen) voivat saada koulumatkatukea, mikäli kodin ja oppilaitoksen välinen matka on vähintään 7 km. Muille edunsaajille koulumatkan vähimmäispituus säilyy ennallaan.

Koulumatkatukeen oikeutetuille opiskelijoille on ollut tarjolla erillinen 30 päivän Kelan tukema Waltti-koulumatkatukilippu. Lipun omavastuuosuus opiskelijalle on voinut olla enintään 43 euroa. Useat viranomaiset ovat kuitenkin hinnoitelleet lipputuotteet enimmäisomavastuuta alhaisemmaksi. Joensuun seudun joukkoliikenteessä omavastuuhinnaksi on määritelty 36 euroa vyöhykkeiden lukumäärästä riippumatta. (Seudullinen joukkoliikennejaosto 25.3.2021 § 8).

Oppivelvollisuuslain muutoksen myötä on opiskelijoille tarjottava myös puolen kuun lipputuote, jonka omavastuu opiskelijalle voi olla enintään 21,50 euroa.

Joensuun seudun joukkoliikenteen Waltti lippu- ja maksujärjestelmään on perustettu uutena tuotteena opiskelijan puolen kuun 14 matkapäivän lipputuote. Lipulla voi matkustaa 14 päivän aikana 30 päivän sisällä. Opiskelijalla on oikeus puolen kuukauden tukeen, jos hän tekee 10–14 matkapäivää kuukaudessa. 30 päivän tuotetta käytettäessä koulupäiviä kertyy keskimäärin 20 päivää kuukaudessa. Puolen kuun lipun omavastuuhinta on määritelty jakamalla 30 päivän lipun hinta, 36 euroa, 20 opiskelupäivällä ja kertomalla se keskimääräisellä 12 matkapäivällä. Tulokseksi saadaan 21,60 euroa. Omavastuuhinnaksi ehdotetaan siis Kelan määrittämä enimmäishinta eli 21,50 euroa.

Opiskelija hakee lukuvuosittain koulumatkatukea oppilaitoksen kautta (hakemus ja ostotodistus) Waltti-liikenteeseen TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n ja Kelan ohjeistamalla tavalla. Elokuun alussa 2021 opiskelijatuotteen ostotodistuksen hallinnassa otettiin käyttöön yhteinen sähköinen järjestelmä, WalttiPro, opiskelijan, oppilaitoksen ja lipunmyyntipisteen välillä. TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy lähettää kuukausittain Kela-maksuosuuksien laskutusaineiston Kelalle WalttiPro -järjestelmästä viranomaisten puolesta.

Opiskelijan koulumatkan ylittäessä 10 km, korvaus perustuu opetus- ja kulttuuri-ministeriön (OKM) mukaiseen asetukseen (465/2019) koulumatkakustannusten laskentaperiaatteista. Koulumatkan pituuden ollessa 7–10 km Kelasta haettava korvaus vastaa halvimman opiskelijalle puolta kuukautta tai kuukautta vastaavalle ajalle tarkoitetun lipputuotteen hintaa.

Joensuun seudun joukkoliikenteessä on ollut aikaisemmin kuukausittain noin 200 koulumatkatukeen oikeutettua koulumatkatukilipun lataajaa. Entisillä tuen saajilla korvausperusteet ja siten myös lipputulot pysyvät siis samoina. Uuden oppivelvollisuuslain piiriin kuuluvien opiskelijoiden osalta ei tässä vaiheessa pystytä arviomaan sitä, houkutteleeko uudistus aikaisempaa enemmän opiskelijoita heille maksuttoman joukkoliikenteen pariin.

Esitettyjä lipputuotteita ja hintoja on jouduttu soveltamaan jo 1.8.2021 alkaen ilman joukkoliikennejaoston käsittelyä, jotta opiskelijoille olisi tarjolla uudistuksen vaatimat lipputuotteet. Lakimuutoksen nopea voimaantuloaikataulu sekä sen mukana tulleet vaikutukset joukkoliikenteen viranomaisille eivät olleet tarkasti tiedossa alkukesästä 2021, jotta asia olisi voitu käsitellä seudullisen joukkoliikennejaoston viimeisessä kokouksessa 11.6.2021.

Valmistelija: joukkoliikenne-logistikko Marja-Leena Inkinen-Remes

Logistiikkapäällikön päätösehdotus:

Seudullinen joukkoliikennejaosto päättää vahvistaa edellä esitetyn mukaisesti puolen kuun 14 päivän koulumatkatuetun lipun omavastuuhinnaksi 21,50 euroa.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.